

Michał Nowicki*

Sprawozdanie z obchodów jubileuszu 50-lecia Zakładu Historii Wychowania WSE UAM w Poznaniu

W dniach 25–26 września 2017 r. na Wydziale Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu odbyły się uroczyste obchody Jubileuszu 50-lecia Zakładu Historii Wychowania UAM zorganizowane pod hasłem „Wielkopolska i Wielkopole w dziejach edukacji”.

Obrady zainaugurowała prof. UAM dr hab. Justyna Gulczyńska, przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego Jubileuszu, która przywitała przybyłych gości, wśród których znaleźli się pełnomocnik Rektora UAM ds. rozwoju i zarządzania strategicznego, prof. zw. dr hab. Zbyszko Melosik, Dziekan Wydziału Studiów Edukacyjnych UAM, prof. zw. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska, prodziekani Wydziału: prof. zw. dr hab. Magdalena Piorunek, prof. UAM dr hab. Kinga Kuszak, prof. zw. dr hab. Agnieszka Gromkowska-Melosik, prof. UAM dr hab. Waldemar Segiet, a także członkowie Rady Wydziału. Na obchody jubileuszowe przybyła również Pani Janina Michalska, żona pierwszego kierownika Zakładu Historii Wychowania, prof. dra hab. Stanisława Michalskiego. Zaproszenie na obchody przyjęli liczni znakomici goście, reprezentujący środowiska akademickie Warszawy, Krakowa, Gdańska, Torunia, Poznania, Białegostoku, Bydgoszczy, Szczecina, Łodzi, Wrocławia, Tomaszowa Mazowieckiego oraz Katowic.

Pierwsze przemówienie wygłosił prof. zw. dr hab. Zbyszko Melosik, który odczytał także listy gratulacyjne od JM Rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, prof. zw. dra hab. Andrzeja Lesickiego oraz od prof. zw. dra hab. Bogusława Śliwerskiego, Przewodniczącego Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk. Przemawiając jako wiceprzewodniczący Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN, prof. Zbyszko Melosik zwrócił uwagę na nieprzerwaną dynamikę rozwoju naukowego oraz organizacyjnego Zakładu Historii Wychowania, co zostało zapoczątkowane przez pierwszego kierownika Zakładu, prof. Stanisława Michalskiego. Jemu, według prelegenta, Zakład zawdzięcza też otwartość na nowe idee badawcze.

* Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Wydział Studiów Edukacyjnych.

Następnie głos zabrała Dziekan Wydziału Studiów Edukacyjnych UAM, prof. zw. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska, która przywitała przybyłych gości w imieniu społeczności wydziałowej, a w swoim przemówieniu podkreśliła dużą rolę badań historycznych w pedagogice, a także znaczenie badań prowadzonych przez pracowników Zakładu Historii Wychowania WSE UAM dla polskiej i światowej pedagogiki.

W tej części obchodów jubileuszowych przemawiał także kierownik Zakładu, prof. zw. dr hab. Wiesław Jamrozek. Przywitawszy gości oraz podziękowawszy im za przybycie, przedstawił on dzieje badań historyczno-pedagogicznych w poznańskim ośrodku naukowym, nawiązując do źródeł poznańskiej pedagogiki, sięgającej czasów Akademii Lubrańskiego oraz Kolegium Jezuickiego w Poznaniu. W swoim referacie omówił on także obszernie dzieje ogólnopolskich badań z zakresu historii wychowania, przywołując pierwszych teoretyków, jak np. Hugo Kołłątaja, Bronisława Trentowskiego czy Antoniego Karbowiaka, ale też osoby związane z Wszechnicą Piastowską, na której utworzono pierwszą w Polsce Katedrę Pedagogiki i Dydaktyki, gdzie pracowali m.in. Antoni Danysz, ks. Karol Mazurkiewicz czy Stanisław Tync, których zasług dla historii wychowania nie trzeba przypominać. Prof. Wiesław Jamrozek szczegółowo przedstawił też dzieje Zakładu Historii Wychowania, od jego założenia w 1967 r. poprzez poszczególne okresy, przybliżając sylwetki kolejnych osób związanych z Zakładem po dzień dzisiejszy, kiedy to w skład pracowników Zakładu wchodzi poza nim samym: prof. zw. dr hab. Dorota Żołądź-Strzelczyk, prof. UAM dr hab. Justyna Gulczyńska, prof. UAM dr hab. Edyta Głowacka-Sobiech, dr Krzysztof Ratajczak, dr Katarzyna Kabacińska-Łuczak, dr Mikołaj Brenk, dr Michał Nowicki oraz dr Konrad Nowak-Kluczyński.

Laudację wygłosił prof. zw. dr hab. Krzysztof Jakubiak z Uniwersytetu Gdańskiego, który na wstępie przypomniał znakomite sylwetki poprzednich kierowników Zakładu: prof. Stanisława Michalskiego i prof. Jana Hellwiga oraz ich wkład w rozwój naukowy wielu historyków wychowania, także tych, zgromadzonych w tym dniu na Jubileuszu. Prof. Krzysztof Jakubiak podkreślał poszerzającą się problematykę badawczą pracowników Zakładu, obejmującą zwłaszcza w ostatnich latach społeczną historię wychowania z takimi zagadnieniami, jak: dzieje dziecka i dzieciństwa, edukacji kobiet, historia skautingu czy biografistyka edukacyjna. Wspomniał też o cyklicznie organizowanych przez pracowników Zakładu seminariach w Obrzycku, skoncentrowanych na problematyce warsztatu badawczego współczesnego historyka wychowania, ale też mających duże znaczenie dla integracji środowiska polskich historyków wychowania.

Po zakończeniu laudacji licznie zgromadzeni goście złożyli na ręce Kierownika Zakładu gratulacje i życzenia.

Po krótkiej przerwie prof. zw. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska zainaugurowała część konferencyjną obchodów jubileuszowych, zatytułowaną *Myśl edukacyjna wczoraj i dziś*, przygotowanym na tę okazję wykładem, koncentrującym się wokół zagadnienia: „nie teoria jest dobra, ale dobra teoria”. Referaty wygłosili także prof. zw. dr hab. Zbyszko Melosik, przedstawiając socjalizacyjną rolę myśli eduka-

cyjnej na podstawie doświadczeń szkół amerykańskich, oraz prof. zw. dr hab. Kalina Bartnicka (Instytut Historii Nauki PAN), omawiając reformę uniwersytecką czasów Komisji Edukacji Narodowej.

Po referatach nastąpiła prezentacja osiągnięć Zakładu Historii Wychowania, którą przygotowali dr Mikołaj Brenk i dr Konrad Nowak-Kluczyński, oraz książki wydanej z okazji Jubileuszu pt. *Wielkopolska i Wielkopole w dziejach polskiej edukacji* pod redakcją naukową prof. UAM, dr hab. Edyty Głowackiej-Sobiech i dr Katarzyny Kabacińskiej-Łuczak. Podczas uroczystości zaprezentowano także wystawę publikacji pracowników Zakładu Historii Wychowania UAM oraz wystawę fotografii przedstawiających pracowników Zakładu.

Zwieńczeniem pierwszego dnia obchodów Jubileuszu było odsłonięcie pamiątkowej tablicy poświęconej założycielowi Zakładu, prof. dr. hab. Stanisławowi Michalskiemu, i koncert Chóru Kameralnego UAM pod batutą prof. Krzysztofa Szyszka oraz uroczysty bankiet.

Drugiego dnia obchodów jubileuszowych miały miejsce „Warsztaty tumskie”, przygotowane i prowadzone przez dra Michała Nowickiego i dra Krzysztofa Ratajczaka. Zaproszeni goście mieli okazję zwiedzić miejsca związane z początkami miasta Poznania i jego szkolnictwem, tj. szkołą katedralną oraz Akademią Lubrańskiego, poznać zasób Archiwum Archidiecezjalnego w Poznaniu, gdzie w Pracowni Inkunabułów prezentowane były materiały archiwalne i biblioteczne z okresu średniowiecza i epoki nowożytnej, a na zakończenie zwiedzić Interaktywne Centrum Historii Ostrowa Tumskiego (tzw. Bramę Poznania).

Tego dnia miało też miejsce posiedzenie członków Prezydium Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk.

Fot. Złożenie przez Dziekan Wydziału Studiów Edukacyjnych UAM, prof. zw. dr hab. Agnieszkę Cybal-Michalską, listu gratulacyjnego na ręce Kierownika Zakładu Historii Wychowania, prof. zw. dra hab. Wiesława Jamrożka